

Testēšanas kārtība putnu gripas gadījumā

Aizdomu gadījumā par personas inficēšanos ar putnu gripu (klīnisko simptomu un epidemioloģiskās anamnēzes atbilstība) ārstniecības personai nekavējoties jāziņo SPKC ([Infekcijas slimību reģistrācija | Slimību profilakses un kontroles centrs](#)) un jānodrošina pacienta laboratoriskā izmeklēšana, lai laikus identificētu cilvēku inficēšanās gadījumus ar putnu gripu un organizētu nepieciešamos epidemioloģiskās drošības pasākumus.

Papildu putnu gripas gadījuma definīcijā ([download](#)) minētajiem klīniskiem simptomiem (drudzis un akūtas elpceļu infekcijas pazīmes un simptomi, kā arī nāve no neizskaidrojamas akūtas elpceļu sasilšanas) Eiropas slimību profilakses un kontroles centrs iesaka izmeklēt uz A tipa gripu (A/H5) pacientus, kuri stacionēti ar smagu vīrusu encefalītu/meningoencefalītu un citām smadzeņu slimībām, ko uzskata par vīrusu izraisītām, bet bez noteiktas etioloģijas.

Indikācijas pacientu testēšanai un/vai nosūtīšanai apstiprinošai testēšanai uz putnu gripu:

1) visi aizdomīgi gadījumi ar atbilstošiem klīniskiem simptomiem un epidemioloģisko anamnēzi vispirms pārbauda uz A gripas vīrusa apakštīpiem H1, H1pdm09 vai H3, kas ir iespējams vairākos stacionāros, izmantojot “ātro” testu (piem., Multiplex PQR testsistēmu);

2) paraugi, kas ir pozitīvi uz A tipa gripu, bet negatīvi uz H1, H1pdm09 vai H3 apakštīpu nosūta uz SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālo mikrobioloģijas references laboratoriju (turpmāk – NMRL) papildu testēšanai uz H5 apakštīpu, ja laboratorijā nav attiecīgās testsistēmas;

3) Paraugu nosūta NMRL apstiprinošai diagnostikai, ja:

a. “ātrā” testa rezultāts ir pozitīvs uz A tipa gripu un laboratorijām nav testsistēmas, kuras diferencē A/H1, A/H3;

b. “ātrā” testa rezultāts ir negatīvs, tomēr tas ir pretrunā ar pacienta klīniskajiem datiem un epidemioloģisko anamnēzi;

c. “ātrā” testa rezultāts ir pozitīvs uz citu patogēnu, bet negatīvs uz A gripu, bet ir pretrunā ar pacienta klīniskajiem datiem un epidemioloģisko anamnēzi.

Parauga ņemšana tiek veikta ārstniecības iestādē, kurā vērsies pacients un kurā konstatētas aizdomas par inficēšanos ar šo vīrusu izraisīto infekcijas slimību. Par parauga jeb izmeklējamā materiāla ņemšanu ir spēkā manipulācija 42042 – “Ādas nokasījuma paņemšana pērtiķu baku diagnostikai vai nazofaringeālā vai orofaringeālā iztriepes paņemšana putnu gripas diagnostikai” ar tarifu 3,92 eiro, kas ietver izmaksas par parauga ņemšanu un nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem.

Paraugu šķidrajā vīrusu transporta barotnē savāc trīs dienu laikā pēc simptomu parādīšanās. Paraugu pēc paņemšanas uzglabā un transportē uz laboratoriju $+4^{\circ}\text{C}$ ($+2^{\circ}$ – $+8^{\circ}\text{C}$) temperatūrā. Ja paraugu nav iespējams 48 stundu laikā nogādāt laboratorijā, to uzglabā sasaldētu -20°C temperatūrā.

Izmeklējamā materiāla primāra un apstiprinoša testēšana uz putnu gripu tiek veikta NMRL. Informācija par kārtību, kādā noformēt nosūtījumu, ir pieejama Rīgas austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (turpmāk – RAKUS) tīmekļvietnē ([Izmeklējumu un pieprasījumu formas - aSlimnīca](#), veidlapa "Nosūtījums uz infekcijas slimību references izmeklējumiem", citi references izmeklējumi jāieraksta "putnu gripas RNS noteikšana ar PQR reālajā laikā").

Paraugu nogādā NMRL paraugu pieņemšanas un reģistrācijas punktā (Linezera iela 3, darba laiks 24h/7dienas nedēļā) ne vēlāk kā 24 stundu laikā no ņemšanas brīža kārtībā, kādā attiecīgā ārstniecības iestāde veic citu paraugu nogādāšanu NMRL references izmeklējumu veikšanai.

Pirms paraugu nogādāšanas NMRL telefoniski informējiet par plānoto paraugu piegādi, sazinoties pa tālruni 29114493.

Paraugu testēšana uz putnu gripu nepieciešams nodrošināt steidzamā kārtā.